

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Spectrumcollege Bovenbouw VTI te BERINGEN

Hoofdstructuur deeltijds beroepssecundair onderwijs

Instellingsnummer 38695

Instelling Spectrumcollege Bovenbouw VTI

Directeur Carlo CLERX

Adres Burgemeester Geyskensstraat 11 - 3580 BERINGEN

Telefoon 011-42.20.58

Fax 011-42.58.00

E-mail carlo.clerx@spectrumcollege.be

Website <http://www.spectrumcollege.be>

Bestuur van de instelling VZW Spectrumcollege

Adres Collegestraat 1 - 3580 BERINGEN

Scholengemeenschap SGKSO Spectrumcollege

Adres Collegestraat 1 - 3580 BERINGEN

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-04-2016, 26-04-2016, 28-04-2016, 29-04-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 30-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Etienne GIELEN

Teamleden Marina DROESSAERT, Gabriël POPPE, Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerpresetaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Algemene vorming (project algemene vakken) in de tweede graad, de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/055)	8
3.1.1.2 Moderne vreemde taal Engels in de tweede en de derde graad (leerplan D/2012/7841/055)	12
3.1.1.3 Aanvuller, Kassier, Verkoper en Winkelbediende (modulair)	14
3.1.1.4 Keukenmedewerker (modulair)	16
3.1.1.5 Lasser MIG/MAG en Lasser TIG (modulair)	19
3.1.1.6 Logistiek assistent in de ziekenhuizen en Logistiek helper in de zorginstellingen (lineair)	20
3.1.1.7 Metselaar (modulair)	23
3.1.1.8 Sanitair installateur (modulair)	25
3.1.1.9 Voeger (modulair)	27
3.1.1.10 Werkplaatsschrijnwerker aluminium (modulair)	28
3.1.1.11 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	30
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarden 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	32
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	34
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	34
4.1 Loopbaanbegeleiding	34
4.2 Evaluatiepraktijk	38
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	40
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	43
6.1 Wat doet het centrum goed?	43
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	43
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	44
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	45

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het centrum Leren en Werken van de scholengemeenschap Spectrumcollege van Beringen is administratief verbonden aan het Vrij Technisch Instituut. Het centrum kan vrij autonoom een eigen beleid voeren. De huisvesting biedt aan de buitenzijde geen aantrekkelijke of uitnodigende aanblik. Aan de binnenzijde biedt het centrum echter een warme leef- en leeromgeving voor zowel jongeren als personeelsleden. De meeste personeelsleden zijn geëngageerd en zij voeren hun opdracht met toewijding uit. Op termijn is een restauratie van de gebouwen voorzien, maar de plannen zijn nog niet in uitvoering. Een signalisatie van de ingang en het onthaal, een opknapbeurt van de speelplaats en hier en daar een likje verf kunnen de leer- en werkomgeving nog verstevigen.

In de visietekst van het centrum staat de individuele begeleiding van elke jongere centraal, zowel voor het invullen van de twee dagen leren als voor het begeleiden naar de arbeidsmarkt. Een intensieve trajectbegeleiding is hiervoor een belangrijk middel. Het centrum slaagt in haar opzet. Het centrum bereikt voor de invulling van het voltijds engagement in vergelijking met de Vlaamse referentiegegevens voortreffelijke resultaten. Toch wordt het centrum geconfronteerd met een vrij talrijke vroegtijdige en niet gekwalificeerde uitstroom van leerlingen. Een onvoldoende gerichte voorbereiding op en sturing naar het behalen van een certificaat is een van de oorzaken.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leerplanrealisatie in een aantal vakken en opleidingen. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de loopbaanbegeleiding en van de evaluatiepraktijk. Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET), het onderzoek van het algemeen beleid van de school en het geheel van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne maakten eveneens deel uit van de doorlichting.

Het erkenningsonderzoek geeft een wisselend beeld van de leerplanrealisatie in de geselecteerde vakken en opleidingen. De leerplanrealisatie en de afstemming van de leerlingenevaluatie op de leerplandoelstellingen voldoen voor project algemene vakken en voor Engels als moderne vreemde taal. De vakgroep is gefocust op het aanreiken van een onderwijsaanbod dat sterk aansluit bij de leerplandoelstellingen en de eindtermen. Voor de beroepsgerichte vorming worden binnen een aantal opleidingen de competenties evenwichtig en met voldoende diepgang gerealiseerd. Een aantal andere opleidingen richten zich onvoldoende op het realiseren van de voorgeschreven competenties. Voor enkele opleidingen kan het centrum niet voldoende aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn. Soms voldoen de infrastructuur en de uitrusting niet aan de vigerende reglementering, waardoor de competenties met betrekking tot veilig, hygiënisch en milieubewust werken niet in voldoende mate gerealiseerd worden. Terwijl de leerinhouden meestal behoorlijk zijn afgestemd op de te verwerven competenties, vergen het hanteren een heldere normstelling en van valide evaluatiecriteria vaak nog bijsturing.

Het centrum streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na. Het huidige VOET-beleid kadert in de centrumvisie en wil extra aandacht schenken aan het begeleiden van de jongeren naar de arbeidsmarkt, de persoonlijkheidsvorming en het functioneren in de samenleving. De diversiteit van het leerlingenpubliek noopt het centrum om veel aandacht te besteden aan socioculturele thema's. De meerderheid van de onderzochte eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Het lerarenteam streeft de eindtermen na in projecten, activiteiten en in de algemene en beroepsgerichte vorming.

Het centrum heeft een duidelijke visie op de loopbaanbegeleiding van de jongeren. De loopbaanbegeleiding is nauw verweven met het zorgbeleid. Het centrum neemt verschillende initiatieven om de doeltreffendheid van de loopbaanbegeleiding na te gaan. Hieruit blijkt dat de inspanningen van het begeleidingsteam renderen. Het centrum kan voor de invulling van het voltijds engagement goede resultaten voorleggen. Uit het erkenningsonderzoek blijkt echter dat de principes van het stelsel van leren en werken nog niet stelselmatig en door het hele team worden gerespecteerd met het oog op een efficiënt leerparcours. In het kader van de bepaling van de beginsituatie van de leerlingen leidt de intakemethodiek niet altijd tot voldoende informatie voor een doelgerichte trajectbepaling- en invulling. Het modulaire concept wordt in sommige opleidingen te weinig bewaakt en consequent ingevuld.

Het centrum heeft een vrij algemene visie op de leerlingenevaluatie. De centrumleiding benadrukt het belang van de leerplandoelstellingen en de competenties als uitgangspunt voor een kwaliteitsvolle en betrouwbare evaluatie. De vakgroepen of de individuele leraren dragen de feitelijke verantwoordelijkheid voor het opzetten van een valide evaluatiepraktijk. De centrumleiding ondersteunt en faciliteert de evaluatiepraktijk, maar concrete richtlijnen en een opvolging ervan zijn niet voldoende uitgewerkt. Het is niet steeds voldoende duidelijk op welke criteria de leraar zich baseert om een doelstelling als bereikt te beoordelen. Binnen de algemene vorming heeft de vakgroep sinds vorig schooljaar de evaluatie bijgestuurd in de richting van een meer objectieve beoordeling. Binnen de beroepsgerichte vorming bestaan hierin verschillen tussen opleidingen en leraren. Het is vaak niet voldoende duidelijk welk beheersingsniveau voor de doelstellingen is vooropgesteld. Meestal is deze onduidelijkheid het gevolg van een gebrek aan transparante beoordelingscriteria.

Het onderzoek met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) werd gezamenlijk voor het voltijds onderwijs en het Centrum voor Leren en Werken uitgevoerd. Het beleid heeft de laatste jaren behoorlijke inspanningen geleverd om, ondanks de geplande verhuis naar een nieuwe campus, de infrastructuur te optimaliseren. Er blijven toch een aantal tekorten over met betrekking tot de infrastructuur en de opvolging van het veiligheidsbeleid. Dit leidt tot een advies gunstig beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde BVH.

De coördinator hecht veel belang aan participatie en gedeeld leiderschap. Hiermee tracht hij tevens het welbevinden van het personeel te verhogen. Hij neemt een stimulerende rol in om op een constructieve wijze de werking van het centrum te verbeteren. Op onderwijskundig vlak zijn de aansturing en opvolging van leraren en vakgroepen in een aantal opzichten voor verbetering vatbaar. De besluitvorming komt participatief tot stand via een aantal overlegorganen.

De centrumgedachte rond kwaliteit is dat een sterk welbevinden van het personeel zal resulteren in meer kwaliteit en dat meer kwaliteit het welbevinden van de leerlingen zal vergroten. Het beleidsondersteunend team speelt een belangrijke rol in het bewaken van de kwaliteit van de dagelijkse werking van het centrum. Het centrum hanteert geen systeem van kwaliteitszorg om de diverse domeinen van het onderwijskundig gebeuren te bewaken, maar tracht kwaliteitszorg in de dagelijkse werking te plaatsen. Het personeel is vorig jaar bevraagd over de werking van het centrum. Op basis van de informatie is een actieplan opgesteld om een aantal verbeterpunten aan te pakken. Het personeel beoordeelde eveneens het functioneren van de coördinator. Het centrum toetst regelmatig naar het welbevinden van de leerlingen. De resultaten worden geanalyseerd en leiden tot mogelijke verbeteringen.

Op grond van hiaten in de realisatie van de competenties binnen een aantal opleidingen en tekorten rond de zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving van de school formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies beperkt in de tijd.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

Moderne vreemde talen 3de graad
Moderne vreemde talen 2de graad
Project algemene vakken 2de graad
Project algemene vakken 3de graad
Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar
VOET
Aanvuller
Kassier
Keukenmedewerker
Lasser MIG/MAG
Lasser TIG
Logistiek assistent in de ziekenhuizen
Logistiek helper in de zorginstellingen
Metselaar
Sanitair installateur
Verkoper
Voeger
Werkplaatsschrijnwerker aluminium
Winkelbediende

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Algemene vorming (project algemene vakken) in de tweede graad, de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/055)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op de vaardigheidsgerichte en functionele doelstellingen van het leerplan. De leerlingenevaluatie is representatief voor de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	De vakgroep is gefocust op het aanreiken van een onderwijsaanbod dat sterk aansluit bij de leerplandoelstellingen en de eindtermen. De onderwerpen en de thema's vormen geen doel op zich, maar zijn een middel om de doelstellingen te realiseren. De vakgroep hanteert een registratiesysteem om na te gaan welke doelstellingen in het onderwijsaanbod zitten opgenomen en wanneer de leerlingen ze krijgen aangereikt. Opdrachten worden vaak ontwikkeld in functie van de leerplandoelen. Niet alleen de volledigheid van het onderwijsaanbod krijgt voldoende aandacht, maar ook een evenwichtige spreiding ervan. Toekomstgericht is het de bedoeling het onderwijsaanbod nog beter af te stemmen op de noden van de individuele leerling. Tevens wil de vakgroep inzetten op een sterkere groeilijn en meer differentiatie tussen de graden.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het aanleren en verwerven van functionele vaardigheden vormt in voldoende mate het vertrekpunt van het onderwijsaanbod. Het ontwikkelen van de zelfredzaamheid van de leerlingen staat voldoende centraal. De vakgroep heeft dit schooljaar meer aandacht besteed aan het uitzetten van een leerlijn. Sommige themabundels waren tot vorig schooljaar vaak zo goed als identiek voor zowel de tweede als de derde graad. De zelfstandige verwerking van de opdrachten kreeg wel meer aandacht in de derde graad. Dit schooljaar heeft de vakgroep verder onderwerpen en thema's ontwikkeld op maat van de betrokken graad. Het na te streven beheersingsniveau en de graad van zelfstandigheid bij het verwerken van de opdrachten vormden hierbij de vertrekpunten. Voor het derde leerjaar van de derde graad zijn dit schooljaar meer projectmatige opdrachten opgesteld. Hiermee realiseren de leerlingen in groeiende mate de doelstellingen rond problemen oplossen en werken in teamverband.

De meeste leraren hechten veel belang aan de ontwikkeling van de zelfredzaamheid van de leerlingen. Zelfstandigheid, organisatiebekwaamheid en het nemen van eigen (leer)verantwoordelijkheid zijn belangrijke principes. Met het zelfstandig en het op eigen tempo laten verwerken van opdrachten respecteert de vakgroep het aanbieden van het individuele leertraject. De keerzijde is dat er soms niet voldoende ruimte rest voor groepsopdrachten of maatschappelijk relevante gesprekken.

De diverse leerplandoelstellingen komen vrij evenwichtig aan bod in het onderwijsaanbod. De leerlingen beschikken over voldoende mogelijkheden om informatie te verwerven en te verwerken. In elk vaklokaal zijn naslagwerken en ICT-voorzieningen vlot inzetbaar.

De ontwikkeling van de taalvaardigheid is voldoende afgestemd op het functionele karakter van het taalgebruik. Door het gebruik van interactieve en taalgerichte werkvormen krijgen de leerlingen regelmatig kansen om de lees-, spreek- en luistervaardigheid in te oefenen. De doel- en resultaatgerichtheid van het taalgebruik is echter nog niet voldoende sterk aanwezig. (Zelf)reflectie op het eigen taalgebruik ontbreekt vaak.

De rekenvaardigheid krijgt voldoende aandacht. Bovendien zijn er afspraken met de leraren beroepsgerichte vorming om regelmatig functionele rekenopdrachten aan te bieden die aansluiten bij de opleiding.

Het domein maatschappelijke participatie richt zich via de aangeboden thema's en de aandacht voor de actualiteit op het ontwikkelen van sociaal relevante attitudes, goede leer- en leefgewoonten en het verantwoordelijk functioneren.

De leerlingen worden weggwijs gemaakt in maatschappelijke structuren en organisaties. Het tijd- en ruimte bewustzijn wordt aangewakkerd via onderwerpen uit de actualiteit en via een aantal specifieke thema's. Een koppeling aan een extramurale activiteit is regelmatig gangbaar.

De leerplandoelstellingen rond wetenschap en samenleving zijn in het onderwijs- en leerproces opgenomen. De leerlingen worden echter nog niet voldoende aangezet om na te denken over de invloed van natuurwetenschappen in het dagelijks leven en tot participatie aan een duurzame samenleving. Wetenschappelijke feiten en kennis zijn soms te vrijblijvend als informatie opgenomen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum en de vakgroep hebben dit en het voorbije schooljaar geëxperimenteerd in de zoektocht naar een geschikte klassamenstelling. Vorig schooljaar waren de klasgroepen algemene vorming (AV) identiek aan de groepen beroepsgerichte vorming (BGV). Dit schooljaar is geopteerd voor een loskoppeling en een klasgroepeling op het niveau van de tweede en de derde graad. De vakgroep weegt momenteel de voor- en nadelen van beide systemen af om een definitieve keuze te maken.

Het aantal leerlingen per klasgroep is over het algemeen klein (van 3 tot 8 leerlingen), wat een individuele opvolging en begeleiding bevordert. De klassamenstelling verandert wel regelmatig door de behoorlijke tussentijdse in- en uitstroom van leerlingen en het wisselen van opleiding binnen de beroepsgerichte vorming. Degelijke en nog groeiende gemeenschappelijke afspraken over het onderwijsaanbod binnen de vakgroep zorgen echter voor voldoende continuïteit.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De vaklokalen zijn uitgerust met voldoende leermiddelen. Ondersteunend materiaal, zoals woordenboeken, atlassen of andere naslagwerken zijn vlot beschikbaar en inzetbaar. De leraren hebben in alle leslokalen de beschikking over een tweetal pc's. Tevens ligt een gemeenschappelijk pc-lokaal in de nabijheid. Leerlingen maken vlot gebruik van de aanwezige ICT-infrastructuur. Elke lokaal heeft audiovisuele mogelijkheden.

De lokalen zijn aantrekkelijk en stimulerend aangekleed. In combinatie met een interactieve klasopstelling en het gebruik van taalgerichte en activerende werkvormen is het resultaat een krachtige leeromgeving.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De vakgroep hanteert een vorm van permanente evaluatie. De beoordeling van de leerlingen is gebaseerd op hun prestaties in de lespraktijk en op hun ingediende opdrachten. Elke opdracht en elke themabundel is gekoppeld aan leerplandoelstellingen. De leraren waken erover dat alle leerplandoelstellingen via het onderwijsaanbod voldoende aan bod komen en voldoende geëvalueerd worden. De vakgroep vertrekt vanuit het principe dat elke leerplandoelstelling vier keer op een positieve wijze moet ingeoeft zijn, alvorens de doelstelling als bereikt wordt beschouwd.

Om een meer valide evaluatie te verkrijgen is de vakgroep aan het evolueren van een systeem waarbij de leerlingen de leerplandoelstellingen onder de vorm van opdrachten inoefenen, naar een meer doelgerichte beoordeling van de realisatie van de doelstellingen. Soms is de grens tussen het inoefenen van de doelstelling en het bereiken ervan nog vrij vaag. Voor de evaluatie van een aantal leerplandoelstellingen ontbreken immers de criteria om te bepalen wanneer een leerling de doelstelling effectief heeft bereikt. Andere doelstellingen zijn niet voldoende duidelijk afgebakend of geconcretiseerd, waardoor de beoordeling ervan op een vage normering berust. De groeilijn over de graden heen is niet voldoende duidelijk in de evaluatie opgenomen. Het na te streven beheersingsniveau voor de doelstellingen en eindtermen is eveneens niet voldoende sterk aanwezig.

De registratie van en de communicatie met de leerlingen over de evaluatie van de doelstellingen verlopen transparant. De leerling kan zijn vorderingen opvolgen en heeft een duidelijk zicht op de nog te realiseren leerplandoelstellingen. De leerlingen zijn goed op de hoogte van het af te leggen traject. Het systeem werkt motiverend omdat ze tussentijdse succeservaring beleven na een positieve evaluatie voor een of meerdere leerplandoelstellingen. Bij de inschrijving van de leerling houdt het centrum rekening met zijn afgelegde schooltraject. Hierdoor moeten sommige doelstellingen minder frequent ingeoeft worden.

De vakgroep besteedt veel aandacht aan de evaluatie van zowel de vakgebonden als van algemene, centrumbrede attitudes. Een doordacht digitaal registratiesysteem biedt hiervoor de nodige ondersteuning. Doordat soms overlapping dreigt en de registratie zowel enige deskundigheid als nauwgezetheid vergt, wil de vakgroep de doeltreffendheid van de attitudebeoordeling toekomstgericht bewaken.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De vakgroep hanteert een aantal middelen om een beeld te krijgen van de beginsituatie van de leerlingen. Bij de inschrijving verzamelt het centrum gegevens over de schoolloopbaan. Op basis van de gevolgde studies verleent de vakgroep eventuele vrijstellingen voor het aantal keer dat een leerplandoelstelling dient gerealiseerd te zijn. Een instaphema heeft tot doel een beter zicht te krijgen op de mogelijkheden en de beperkingen van de leerlingen. De resultaten van het instaphema vormen nog niet voldoende aanleiding tot het opzetten van een traject op maat van de individuele leerling. Het aanbod aan bijsturings- en remediëringsoopdrachten is vrij beperkt.

Met een motiverende aanpak trachten de meeste leraren hun leerlingen te boeien en te betrekken bij het lesgebeuren. Over het algemeen draagt een open klasmanagement bij tot een taakgerichte sfeer en tot zin voor samenwerking. Het lesmateriaal is helder en gestructureerd. De meeste leraren informeren hun leerlingen duidelijk over de doelstellingen van de les. Heel wat lessen zijn opgebouwd volgens een te volgen stappenplan om leerlingen planmatig te leren werken. Sinds dit schooljaar zijn instructiefiches in gebruik die de leerlingen als leidraad bij bepaalde opdrachten kunnen gebruiken. De leerlingen leren reflecteren over het welslagen van hun opdrachten en over hun sterktes en zwaktes.

De leraren volgen hun leerlingen en hun prestaties over het algemeen nauwgezet op. De evaluatiegegevens vormen aanleiding om de leerlingen beter te begeleiden en te remediëren. Nochtans is nog een groeimarge aanwezig om gerichte opdrachten en remediëring aan te reiken. De aandacht voor een algemene zelfevaluatie over de geleverde prestaties is sterk. Een reflectie op en een correctie van de gemaakte opdrachten is voor verbetering vatbaar. De leraren verbeteren de opdrachten en de notities van de leerlingen, maar ze laten hen niet voldoende reflecteren en zelf hun fouten corrigeren.

Het centrum verzamelt gegevens over de jongeren die voor specifieke zorg in aanmerking komen. De middelen en mogelijkheden tot verhoogde zorg worden opgenomen in een handelingsplan. De leraren wenden dit handelingsplan aan om ondersteuning op maat te bieden. Voor leerlingen met een taalachterstand of met te beperkte basisvaardigheden organiseert het centrum een zorgklas.

**Sociale en emotionele
begeleiding**
Curatief
Preventief

De meeste leraren nemen een sterk aanmoedigende en motiverende rol in tegenover hun leerlingen. Ze geven het belang van een taakgerichte houding aan. Regelmatig is er aandacht voor een (zelf)reflectie op het eigen functioneren van de leerling. De leraren leveren inspanningen om het lesmateriaal een uitdagend en functioneel karakter te geven. Ze tonen belangstelling voor de gevolgde beroepsgerichte opleiding en voor de invulling van het voltijds engagement. Met tandemopdrachten zoeken ze een inhoudelijke aansluiting bij de beroepsgerichte vorming.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Na een woelige periode is de laatste jaren een goede samenwerking gegroeid binnen de vakgroep. Een uitwisseling van ideeën en initiatieven tussen de ervaren leraren en een nieuwe lichter jonge krachten heeft geleid tot een meer doordachte pedagogisch-didactische visie op het vak. Typerend is de bijsturing die de vakgroep heeft aangebracht in het onderwijsaanbod voor het derde leerjaar van de derde graad. Ook de uitwisseling van lesmateriaal, gegevens over de leerlingen en vakdidactische expertise is de laatste jaren toegenomen.

Nieuwe collega's zijn goed opgenomen in de vakgroep. In een sfeer van vertrouwen en openheid krijgen zij de kans zich te ontwikkelen en te bekwamen.

De vakgroep werkt intensief samen met de pedagogische begeleiding. Op vraag van de centrumleiding heeft de vakgroep gedurende enkele jaren een intensief traject afgelegd om de vakgroepwerking te versterken en de onderwijskundige processen te optimaliseren.

3.1.1.2 Moderne vreemde taal Engels in de tweede en de derde graad (leerplan D/2012/7841/055)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen die een communicatief en functioneel taalgebruik vooropstellen. De evaluatiepraktijk voldoet, maar kan nog aan validiteit winnen.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Het centrum kiest binnen de algemene vorming voor een geïntegreerd aanbod van de moderne vreemde taal Engels in alle graden. Vorig schooljaar was de samenstelling van de lesgroepen voor de algemene vorming gelijk aan deze voor de beroepsgerichte vorming. Dit schooljaar groepeerde het centrum de leerlingen op het niveau van de tweede en van de derde graad. Het resultaat is dat nu zowel het onderwijsaanbod als het lesgebeuren sterker afgestemd is op de mogelijkheden van de leerlingen.

	Niet alle leraren algemene vorming zijn voldoende vertrouwd met het talenonderwijs. De frequentie en de diepgang van het aanbod Engels zijn dan ook wat verscheiden. De vakgroep wenst volgend schooljaar de moderne vreemde taal los te koppelen van de algemene vorming. De moderne vreemde taal kan dan een duidelijker plaats krijgen in het curriculum.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het onderwijsaanbod vertrekt in voldoende mate van de algemene doelstelling van het vak: zich als basisgebruiker in een moderne vreemde taal uit de slag kunnen trekken. De onderwijspraktijk is gericht op het verhogen van de communicatie en het versterken van de zelfredzaamheid van de leerlingen. Taalbeschouwing en kennis van de Engelse woordenschat dienen meestal ter ondersteuning van de communicatie. Nochtans neigen sommige lessen naar het louter aanbieden van losstaande woordenschat- of spellingsoefeningen. De link met voor de leerlingen relevante situaties ontbreekt dan. De functionele afstemming van het onderwijsaanbod is niet steeds even sterk. Vooral de luister-, kijk- en gespreksvaardigheden worden niet voldoende aangebracht en ingeoeffend. En leerlijn over de leerjaren en graden heen is in ontwikkeling en krijgt meer aandacht sinds het hanteren van niveaugroepen. De vakgroep ontwikkelt dit schooljaar meer functioneel lesmateriaal. Ze houdt hierbij rekening met de tekstsoorten en met het vooropgestelde verwerkingsniveau.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leslokalen zijn aangenaam en uitnodigend aangekleed. De vakgroep beschikt over voldoende materiële uitrusting. Multimedia-voorzieningen en middelen tot ICT-integratie zijn vlot beschikbaar en worden ook frequent aangewend.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is dit schooljaar in sterker mate bewust afgestemd op de leerplandoelen. De evaluatie van de leerlingen berust op een permanente beoordeling van hun Engelse taalbeheersing. De doelstellingen zijn duidelijk gecommuniceerd met de leerlingen. Zij kunnen zelf hun vorderingen opvolgen. De beoordeling van de communicatieve vaardigheden vormen het hoofdbestanddeel van de evaluatiepraktijk. De criteria voor de beoordeling van deze vaardigheden zijn nog niet voldoende geëxpliciteerd. Binnen de vakgroep zijn hierover geen eenduidige afspraken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het onderwijsproces is gericht op de actieve inbreng en medewerking van de leerlingen. Een interactieve klasopstelling bevordert de ontwikkeling van de communicatieve vaardigheden. De leerlingen krijgen voldoende ondersteuning om met behulp van leerstrategieën hun taaltaken efficiënt te kunnen uitvoeren. De leerlingen kunnen terugvallen op de nodige begeleiding wanneer moeilijkheden opduiken. Leerlingen met specifieke leerproblemen krijgen gepaste ondersteuning. Het onderwijsaanbod gericht op remediëring is vrij beperkt..

Deskundigheidsbevordering De samenwerking binnen de vakgroep vormt een sterk element. De leraren zijn zelfkritisch en hebben een goed zicht op de sterktes en zwaktes van hun onderwijsaanbod en van de evaluatiepraktijk. Dit schooljaar zijn inspanningen geleverd om de nodige bijstellingen aan te brengen

Vorming

Overleg

3.1.1.3 Aanvuller, Kassier, Verkoper en Winkelbediende (modulair)

Voldoet

De leerlingen bereiken de competenties in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het realiseren van de competenties. De infrastructuur en uitrusting voldoen. De leerlingenevaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod De opleiding Winkelbediende bestaat uit vijf modules ('aanvulwerk', 'kassawerk', 'klantencontact', 'presentatiewerk' en 'verkoop') die afhankelijk van de clustering leiden tot de opleidingscertificaten van Aanvuller, Kassier, Verkoper en Winkelbediende. De vaststellingen zijn voor alle modules gelijklopend.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De competenties worden behoorlijk evenwichtig en met de vereiste diepgang aangeboden. De leerinhouden zijn voldoende afgestemd op de te verwerven competenties en op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leeractiviteiten zijn thematisch gebundeld en worden ondersteund door lesfiches, functionele kennis, werkinstructies, evaluatiecriteria en feedbackruimte. Ze laten toe geïndividualiseerde opleidingstrajecten uit te tekenen. Kruistabellen geven het verband tussen de geselecteerde activiteiten en de competenties aan.

Het curriculum getuigt van voldoende samenhang: de theoretische en de vaardigheidsgerichte doelstellingen sluiten bij elkaar aan en leiden tot een geïntegreerd aanbod. De vier algemene competenties met betrekking tot veilig, hygiënisch en milieubewust werken, het aannemen van de noodzakelijke houding voor de beroepsuitoefening, het toepassen van functionele vaardigheden en het organiseren van de eigen werkzaamheden komen doorgaans voldoende doelgericht en in relatie tot de specifieke competenties aan bod. De jongeren leren onder begeleiding enkele verkooptechnieken klantgericht uitvoeren in diverse commerciële settings in de buurt, wat realiteitsgetrouw leren bevordert.

Elke leerling start de opleiding met een screeningsopdracht. De resultaten ervan leiden echter zelden tot een modulespecifieke inschaling en hebben nauwelijks impact op de invulling van het individueel leertraject. De leerlingen werken consecutief en op eigen tempo de competenties van de modules af en behalen tussentijds deelcertificaten. Aangezien alle leerlingen hetzelfde traject volgen, beperkt het individueel maatwerk zich tot een verschil in de duurtijd. Het centrum voorziet wel in een vrijstellingenbeleid dat uitgaat van de vooropleiding.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vakgroep beschikt over een basisuitrusting om de leerinhouden aan te brengen en in te oefenen. Ze kan gebruik maken van een vaklokaal waar onder andere toonbanken, aanvulrekken, paspoppen, een kassa en inpakmaterieel deel uitmaken van de vaste uitrusting. De etalageboxen bieden kansen voor het inoefenen van opmaak- en decoratietechnieken. Het vaklokaal is voldoende ruim om interactieve werkvormen toe te passen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leraren en leerlingen kunnen in het klaslokaal gebruik maken van een computer met internettoegang, wat de ICT-integratie in de lessen bevordert. Indien meerdere leerlingen gelijktijdig een computer dienen te raadplegen, kan een computerlokaal gereserveerd worden. Het centrum hanteert een vorm van permanente evaluatie, gebaseerd op opdrachten die verwerkt zijn in de themabundels. Deze bevatten beoordelingsfiches waarvan de beoordelingsitems uitgaan van de algemene en specifieke competenties. De evaluatiecriteria en de normstelling vergen nog bijsturing. De beoordeling vertrekt vanuit een zelfreflectie, maar deze mogelijkheid wordt door sommige leerlingen nog onvoldoende benut. De competentieverwerving op de werkvloer is gebaseerd op overleg tussen de leraar en de werkgever. Het alterneringsplan stemt overeen met de module-inhoud. De vakgroep maakt gebruik van een recent ontwikkeld evaluatie-instrument om na te gaan welke deelcompetenties aangeboden, ingeoeft en verworven zijn. Dit document vermeldt op transparante wijze de verwachtingen en beoordelingscriteria per deelcompetentie, al zijn deze laatste nog voor verfijning vatbaar. Het individueel opvolgingsplan (IOP) brengt alle gegevens samen. Het geeft een transparant overzicht van de leervorderingen. Hieruit is echter nog niet af te leiden of op alle deelaspecten van een competentie voldoende gefocust wordt. Het trimestrieel rapport is weinig informatief. De toegevoegde commentaren beperken zich vaak tot aspecten over houding en gedrag. Voor meer informatie wordt verwezen naar het individueel opvolgingsplan, dat ook gehanteerd wordt als bijlage bij het attest van verworven competenties ingeval een leerling het volledige traject niet afwerkt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen gestructureerd en in een aangenaam leef- en leerklimaat. De omgang met de leerlingen is respectvol en aanmoedigend. De leerlingen worden voldoende ondersteund in hun leer- en ontwikkelingsproces. Het uitgangspunt zijn verzorgde werkbundeltjes die de leerlingen op eigen tempo afwerken. De leerlingen worden stelselmatig aangezet om met de leerinhouden actief aan de slag te gaan en krijgen kansen om de theoretische inzichten te toetsen aan de praktijk. De opdrachten sluiten aan bij de leefwereld en het profiel van de leerlingen. Reflectiemomenten worden ingelast om de leerlingen te laten nadenken over hun eigen taakuitvoering.

Het doelgericht inlassen van leermomenten in een passende selectie van winkels in de buurt laat de leerlingen toe om binnen diverse contexten kennis te maken met de artikelen, het organisatiemodel, de apparatuur en de geldende regels. Deze initiatieven verhogen het realiteitsgerichte karakter van de lessen en bevorderen de taakbetrokkenheid bij de leerlingen.

Het leerlingenmateriaal is behoorlijk afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen, maar mist soms samenhang en structuur. De ICT-integratie via zinvolle opzoekings- en verwerkingsopdrachten voldoet.

De leraren volgen de leervorderingen op de werkplek op. De werkpunten worden aangewend om het individuele leerproces bij te sturen.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting

Achttien leerlingen volgen een module van de opleiding Winkelbediende. Voor vijftien leerlingen realiseert het centrum een voltijds engagement. Binnen de opleiding Verkoper zijn alle drie de leerlingen altemeerend tewerkgesteld. De drie leerlingen van de opleiding Kassier hebben eveneens een tewerkstelling die aansluit bij de betrokken module. In de opleiding Aanvuller zijn zes leerlingen regulier tewerkgesteld, waarvan vijf in de sector. Eén jongere werkt in een brugproject dat afgestemd is op de opleiding. Daarnaast zit één leerling in de oriënteringsfase en zijn twee leerlingen niet onmiddellijk beschikbaar. Vermelde gegevens tonen aan dat zowel de invulling van het voltijds engagement als de altemeerende tewerkstelling zeer goed scoren.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep neemt deel aan een centrumoverstijgend samenwerkingsplatform dat door de pedagogische begeleidingsdienst wordt aangestuurd. Dit schooljaar is het curriculum behoorlijk bijgestuurd, zowel wat de leerinhouden als wat de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding betreft.

3.1.1.4 Keukenmedewerker (modulair)

Voldoet

De competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie zijn voldoende afgestemd op de competenties.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerlingen bereiken de competenties van de modules 'initiatie keuken' en 'keukentechnieken' in voldoende mate. De leerinhouden zijn behoorlijk afgestemd op de te verwerven competenties. Het curriculum gaat uit van een over de modules heen uitgetekend groeipad, dat evenwel inhoudelijk nog niet op punt staat. De algemene competenties worden doelgericht en in samenhang met de specifieke competenties geëxploreerd, waardoor de jongeren in voldoende mate de noodzakelijke beroepshoudingen ontwikkelen en veilig, hygiënisch, milieubewust en planmatig leren werken. De jongeren bereiden elke les verschillende gerechten en krijgen voldoende kansen om de aangeleerde technieken toe te passen. In enkele gevallen worden de selectie en de opbouw van gerechten onvoldoende doelgericht op de inhoud van de modules afgestemd.

Dit schooljaar werden het onderwijs- en leerproces ernstig bijgestuurd. De vakgroep hanteert coherente thematische bundels op maat van de leerling om de opdrachten te duiden en om de ondersteunende kennis aan te brengen en te verwerken. Deze bundels bevatten de doelstellingen, de specifieke verwachtingen en een verwijzing naar werkfiches. Ze integreren een onderdeel van de leerlingenevaluatie, die uitgaat van een zelfreflectie. Zoek-, verwerkings- en andere opdrachten zitten verweven in het aanbod. De thematisch opgevatte bundels zijn passend gestoffeerd en geïllustreerd en zijn toepassingsgericht opgevat. De integratie van actuele bronnen, praktijkvoorbeelden en praktische tips bevorderen levensecht en geïntegreerd leren. De werkfiches ondersteunen het leerproces en bevorderen het planmatig handelen. Deze methodiek wordt in de praktijkopdrachten ingebed, waardoor de leerlingen kansen krijgen om het beoogde beheersingsniveau geleidelijk te verwerven. Een gerichte selectie van recepturen ondersteunt het vaardigheidsonderwijs.

De vakgroep levert inspanningen om gedifferentieerd te werken met individuele leertrajecten die rekening houden met de beginsituatie van de leerlingen. De opvolging van de vorderingen in het leertraject gebeurt via individuele opvolgingsplannen (IOP).

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het leerproces van de opleiding Keukenmedewerker wordt op materieel vlak minimaal ondersteund. Wat de professionele uitrusting betreft, is er nog ruimte voor optimalisering. De lessen vinden namelijk plaats in een didactische keuken die de jongeren slechts partiële kansen biedt om zich op de horecasector te oriënteren. Het centrum tracht hieraan tegemoet te komen door de uitrusting aan te vullen met professionele toestellen om gerechten te frituren, te koelen en vacuüm te trekken. De beschikbare infrastructuur en leermiddelen worden verantwoord gebruikt. De leerlingen beschikken over aangepaste werkkledij.

Het vaklokaal is uitgerust met een computer met internetverbinding. Indien nodig kan een computerlokaal gereserveerd worden.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk kende dit schooljaar een sterke evolutie. De vakgroep past permanente evaluatie toe. De competenties worden volledig en met voldoende diepgang geëvalueerd. De beoordelingsfiche, opgemaakt per leerling en per les, vermeldt de werkopdrachten, de betrokken algemene en specifieke competenties en de evaluatiecriteria. De algemene en specifieke competenties komen hierin geïntegreerd aan bod. De beoordeling vertrekt vanuit een zelfevaluatie door de leerlingen. De criteria vergen evenwel nog bijsturing. De fiche bevat telkens een uitgebreide schriftelijke feedback. De beoordeling en de registratie in het alterneringsplan van de activiteiten op de werkplek gaan uit van de te verwerven competenties.

De evaluatiepraktijk is gekoppeld aan het IOP. De leraren registreren hierin de oefenmomenten en schalen op een bepaald moment de competenties als verworven in. Het systeem draagt bij tot een transparante opvolging van het leerproces en van de leervorderingen. Uit het IOP is echter niet af te leiden of alle deelaspecten van een competentie in voldoende mate bereikt zijn.

De informatiewaarde van het trimestrieel rapport is veeleer beperkt. Om de competentieontwikkeling te duiden, wordt verwezen naar het IOP.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het onderwijs- en leerproces verloopt goed gestructureerd, is voldoende interactief en is zowel op het eindproduct als op de processen die daartoe leiden gericht. De leraren bieden voldoende handelingsgerichte vaardigheden aan die de ontwikkeling van leerstrategieën, organisatiebekwaamheid en zelfredzaamheid nastreven. Het geheel wordt doelgericht met functionele en sectorgebonden kennis ondersteund.

De lessen verlopen in een taakgericht en veilig leerklimaat. Er wordt receptief geleerd op basis van relevante demonstraties, duidelijke en verzorgde recepturen in combinatie met gerichte feedback. Verzorgde leerlingenbundels en werkfiches bevorderen het leerproces. Tevens hanteert men passend didactisch (beeld)materiaal om de actualiteitswaarde van de lessen te verhogen.

De leraren staan samen met de werkgever in voor de begeleiding van de leerling op de werkplek. Driemaal per schooljaar leggen de leraren een werkbezoek af. De aangeboden en verworven competenties worden geregistreerd in het IOP. De ervaringen van de tewerkstellingsplaats vormen aanleiding om bepaalde leerinhouden bij te sturen.

**Bereikte resultaten met
inspanningsverplichting**

Voor de opleiding Keukenmedewerker kan het centrum ten aanzien van het voltijds engagement en de mate van altemnerende tewerkstelling goede resultaten voorleggen. De opleiding telt op het ogenblik van de doorlichting elf jongeren, van wie acht leerlingen een voltijds engagement realiseren. Zes leerlingen zijn regulier tewerkgesteld in de sector. Eén jongere werkt in een altemnerend brugproject. Daarnaast volgt een jongere een persoonlijk ontwikkelingstraject. Twee leerlingen zijn nog te oriënteren en één leerling is niet onmiddellijk beschikbaar.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroepwerking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. Er is collegiale samenwerking en lesmateriaal wordt vlot uitgewisseld. De leraren nemen deel aan uitwisselingsmomenten (netwerking) met collega's uit andere centra om hun deskundigheid met betrekking tot de realisatie van de competenties verder te ontwikkelen. Dit overlegplatform vindt plaats onder impuls van de pedagogische begeleidingsdienst. Dit schooljaar is het curriculum behoorlijk bijgestuurd, zowel wat de leerinhouden als wat de evaluatiepraktijk en leerbegeleiding betreft.

3.1.1.5 Lasser MIG/MAG en Lasser TIG (modulair)

Voldoet niet

De infrastructuur en de uitrusting voldoen niet aan de vigerende reglementering waardoor de competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken niet in voldoende mate gerealiseerd worden. Het centrum kan nog in onvoldoende mate aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De opleidingen bestaan elk uit drie modules 'hoeknaadlas', 'plaatlas' en 'pijplas' in de lasprocedés MIG/MAG (Metal Inert Gas/Metal Active Gas) en TIG (Tungsten Inert Gas). De meeste competenties van de betrokken modules worden in voldoende mate gerealiseerd, maar de competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk worden niet in voldoende mate gerealiseerd omwille van een gedateerde en op sommige vlakken onveilige uitrusting of infrastructuur. De individuele werkruimtes zijn onvoldoende afgeschermd. De rookgasafzuiginstallatie voldoet niet aan de vigerende reglementering en maakt veel lawaai. Er is geen aparte slijpruimte, waardoor alle leerlingen blootgesteld worden aan lawaaihinder en wegspringende gensters. De kerncompetenties m.b.t. veiligheid, beroepshouding, functionele vaardigheden en organiseren worden hierdoor nog onvoldoende geïntegreerd in de specifieke beroepsgerichte competenties. De individuele beschermingsmiddelen (veiligheidsbrillen, werkkledij en handschoenen) worden niet steeds gebruikt. Ondanks deze tekorten worden verscheidene opleidingscompetenties in verband met het lassen van de voorgeschreven lasverbindingen in verschillende lasposities en met de voorgeschreven lasprocedés wel kwaliteitsvol aangeboden en gerealiseerd.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur en de uitrusting voldoen niet omwille van de niet afgeschermdde lascabines, de rookgasafzuiging en het ontbreken van een aparte slijpruimte. Verlichtingsarmaturen ontbreken aan de tl-lampen. De tekorten qua veilig, hygiënisch en milieubewust werken kunnen opgelost worden door de geplande realisatie van de nieuwbouwwerkplaats.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is op sommige vlakken nog in onvoldoende mate gebaseerd op de te verwerven competenties. De behaalde competenties worden geregistreerd en geëvalueerd. Voor de basisvaardigheden van deze oefeningen ontbreken nog enkele transparante evaluatiecriteria. Drie keer per schooljaar krijgen de leerlingen een rapport waarbij voor BGV naast de plaats in het leertraject en de beoordeling van enkele attitudes enkel een globale beoordeling gegeven wordt op moduleniveau.

Leerbegeleiding De leerlingen worden individueel voldoende en overwegend taakgericht begeleid tijdens het uitvoeren van hun praktijkopdrachten. Er is veel aandacht voor de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen. De relatie tussen de leraren en de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol. Uit werkstukken, lesobservaties en gesprekken blijkt dat de meeste basiscompetenties in voldoende mate aan bod komen. Voldoende uitgewerkte en op de competenties gebaseerde werkopdrachten ontbreken nog binnen de opleiding. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. De begeleiding en alternatieven van het aanbod op de tewerkstellingsplaats krijgen voldoende aandacht. De registratie van de tewerkstellingsactiviteiten is aanvullend en alternierend uitgewerkt. De leraar BGV bezoekt de tewerkstellingsplaatsen en beschikt over een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde leertraject en de verworven competenties en modules per leerling.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Het opleidingsrendement en de invulling van het voltijds engagement voor de opleiding Lasser MIG/MAG zijn zwak. Vorig schooljaar bereikte men voor de arbeidsrijpe leerlingen uit de opleiding Lasser MIG/MAG een zwak tewerkstellingsrendement (36 % t.o.v. 59 % als Vlaams gemiddelde). Dit schooljaar zijn er in de opleiding Lasser MIG/MAG vijf van de elf leerlingen tewerkgesteld waarvan drie via een brugproject, drie leerlingen volgen een persoonlijk ontwikkelingstraject en voor drie leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Het opleidingsrendement en de invulling van het voltijds engagement voor de opleiding Lasser TIG is goed. In de opleiding Lasser TIG werken drie van de vier leerlingen. Voor de vierde leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar waren de drie leerlingen uit de opleiding Lasser TIG tewerkgesteld.

3.1.1.6 Logistiek assistent in de ziekenhuizen en Logistiek helper in de zorginstellingen (lineair)

Voldoet niet

De competenties van beide opleidingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod vertoont tekorten en de evaluatiepraktijk is niet valide, waardoor de studiebekräftiging niet gegrond is.

Onderwijsaanbod De leerlingen bereiken de competenties niet in voldoende mate. Het curriculum sluit inhoudelijk onvoldoende aan bij de opleidingskaarten. Een aantal deelcompetenties komen niet aan bod. De competenties worden te weinig systematisch en op het verwachte beheersingsniveau behandeld. Het centrum kan niet aantonen dat de jongeren voldoende kansen krijgen om de vaardigheidsgerichte doelen in te oefenen en uit te diepen. Bovendien worden een aantal algemene en specifieke competenties te beperkt met functionele kennis ondersteund. Er ontbreekt een coherente visie op de opleiding met daaraan gekoppeld de vertaalslag in functionele kennis, relevante oefeningen en werkopdrachten. Hierdoor mist het praktijkonderwijs de nodige efficiëntie.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Sinds kort gaat de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs- en leerproces gerichter uit van de referentiekaders. Dit blijkt uit de totaal vernieuwde leerinhouden en benaderingswijze. De vakgroep levert inspanningen om de competenties om te zetten in een samenhangend en stapsgewijs opgebouwd basisprogramma. De praktijkopdrachten worden met functionele en sectorgebonden kennis ondersteund. Wat al voorligt, is in toegankelijke taal opgesteld, is goed gestructureerd en geïllustreerd en sluit aan bij het profiel van de doelgroep. De reeds uitgewerkte leerlingenbundels, opdrachtenfiches, werkfiches en steekkaarten zijn veelbelovend voor een doelgerichte aanpak. Het geplande initiatief om praktijkonderwijs in een zorgsetting op te zetten, zou een meerwaarde aan de opleiding kunnen bieden. Het geheel krijgt geleidelijk aan vorm. De realisatie dient nog verder uit de concrete uitvoering te blijken.

De operationalisering van de competenties naar individuele leertrajecten is weinig transparant. De vakgroep kan nog geen trajecten voorleggen die uitgaan van de resultaten van de screening en van het voltijds engagement. Wel hanteert de vakgroep een IOP om bij te houden wat aangeboden, ingeoeft en verworven is. De vakgroep zet dit nog te weinig in als basis voor een gedifferentieerde aanpak.

De tewerkstelling vormt in deze opleiding een basisvoorwaarde voor het behalen van een certificaat. Het gaat om ten minste 500 uren opleiding, waarvan ten minste 250 uren alternerende werkplekopleiding. Deze gegevens worden goed bijgehouden.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Beide opleidingskaarten vermelden op één na dezelfde competenties. Het centrum beschouwt de opleiding Logistiek assistent in de ziekenhuizen onterecht als vervolgentraject van de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen. In de praktijk moeten de leerlingen die het certificaat van Logistiek helper behaald hebben ondanks de verworven competenties, het hele pakket opnieuw afwerken. Bovendien is de betrokken leerling opnieuw tewerkgesteld in een zorginstelling, waardoor ook de context dezelfde is gebleven. Dit zorgt voor het nodeloos verlengen van het opleidingstraject met minstens één schooljaar.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de ruime vaklokalen is een basisuitrusting aanwezig voor het aanleren en inoefenen van de meeste competenties. De leraren en leerlingen beschikken zowel in de didactische keukens als in het zorglokaal over een computer met internetverbinding om de actualiteitswaarde van de lessen te verhogen. Indien nodig kan gebruik gemaakt worden van een computerlokaal dat vooraf dient gereserveerd te worden. Deze mogelijkheid wordt, gezien de kleine lesgroepen nauwelijks benut.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De vakgroep kan zich onvoldoende verantwoorden voor de realisatie van de competenties. Er zijn te weinig evaluatiegegevens van de leerlingen voorhanden om een afdoende evaluatie te staven. De evaluatiepraktijk in het centrum beperkt zich tot het periodiek aanvinken van de verworven competenties door de leraar in het individueel opvolgingsplan. De leraren leveren inspanningen om via een nauwkeurig ingevuld alterneringsplan duidelijk te maken hoe de competentieverwerving op de werkplek gevalideerd wordt in het leertraject van de leerling. Aangezien de competentieontwikkeling hier niet volledig dekkend is, is de evaluatiepraktijk onvoldoende representatief en evenwichtig. Bij gebrek aan objectieve criteria en een normstelling omtrent het beheersingsniveau, is ook deze evaluatie onvoldoende transparant en onbetrouwbaar. Bijgevolg kan het centrum niet aantonen welke en/of met welke diepgang de competenties verworven zijn. De studiebekräftiging berust dan ook niet op objectieve gronden.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het trimestrieel rapport biedt weinig informatie over de nagestreefde en bereikte competenties van de betrokken leerling. De vorderingen in het leertraject worden gerapporteerd via het individueel opvolgingsplan. De taak- en leerlingbetrokkenheid van de leraren is groot, maar de leerbegeleiding verloopt alsnog te weinig doelgericht. De selectie van de werkopdrachten is nog onvoldoende dekkend ten aanzien van de te verwerven competenties. Een overzicht van de lesactiviteiten en een koppeling met de doelen ontbreekt. De focus ligt tijdens de lessen op het aanleren van handelingsgerichte vaardigheden. Reflectiemomenten worden systematisch ingelast om de leerlingen te laten nadenken over hun eigen aanpak. Het leerproces wordt op het moment van de doorlichting ondersteund door verzorgd en goed gestoffeerd en geïllustreerd leermateriaal. Enkele onderdelen staan inhoudelijk nog niet op punt; andere dienen nog uitgewerkt te worden. Opdrachtenfiches en steekkaarten ondersteunen het zelfstandig en methodisch handelen. Om met de arbeidsrealiteit kennis te maken, wordt gebruikgemaakt van beeldmateriaal en worden extramurale activiteiten gepland. De alternerende tewerkstellingsplaatsen van de jongeren worden bezocht door de leraren. De competentiegerichte werkpunten worden niet altijd aangegrepen om het individuele leerproces doelgericht bij te sturen.

**Bereikte resultaten met
inspanningsverplichting**

Het centrum slaagt er voor de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen goed in een voltijds engagement voor de leerlingen te realiseren. De opleiding telt zes leerlingen. Drie leerlingen zijn regulier tewerkgesteld, waarvan twee in de sector. Drie leerlingen werken in een alternerend brugproject. Daarnaast zit één leerling in de oriënteringsfase.

De leerling die de opleiding Logistiek assistent in de ziekenhuizen volgt, is tewerkgesteld in een zorginstelling. Dit belet haar ervaring op te doen in een ziekenhuiscontext. Bovendien is deze stap onlogisch gezien deze leerling het certificaat van Logistiek helper in de zorginstelling heeft behaald.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De opdrachtenverdeling kende de laatste jaren weinig stabiliteit. De beperkte continuïteit in de opdrachten hindert het opbouwen van vakexpertise en het ontwikkelen van leermiddelen.

De huidige vakgroep vertoont een grote motivatie en vakbetrokkenheid en staat open voor kwaliteitsverbetering. De kritische ingesteldheid van de leraren heeft de organisatorische en didactische aanpak de laatste maanden reeds positief beïnvloed. Dit komt tot uiting in de stappen die inmiddels gezet zijn om het onderwijsaanbod en de benaderingswijze te verbeteren zodat deze beter aansluiten bij de verwachtingen van de referentiekaders en de principes van het stelsel van leren en werken. De ontwikkeling en de actualisering van een aantal thematische bundeltjes, steekkaarten en opdrachtenfiches en de organisatie van extramurale activiteiten zijn daar goede voorbeelden van.

De leraren volgen nascholing en overleggen met collega's uit andere centra om hun deskundigheid met betrekking tot de realisatie van de competenties verder te ontwikkelen. Deze 'netwerking' vindt plaats onder impuls van de pedagogische begeleidingsdienst.

3.1.1.7 Metselaar (modulair)

Voldoet niet

De competenties van de modules 'bekisting', 'funderingen op staal', 'metselwerk', 'riolerings- en afwateringsstelsels' en 'specifiek uitvoeringswerk' worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het centrum kan voor deze modules in onvoldoende mate aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De competenties van de modulaire opleiding Metselaar (die bestaat uit zes modules) worden voor de meeste modules niet in voldoende mate gerealiseerd. Voor de realisatie van de competenties van de modules 'bekisting', 'funderingen op staal', 'riolerings- en afwateringsstelsels' en 'specifiek uitvoeringswerk' wordt er verwezen naar de tewerkstellingsplaats. Op deze tewerkstellingsplaatsen zijn er echter verscheidene competenties die onvoldoende of niet gerealiseerd worden tijdens de alternerende tewerkstelling. Een aantal technieken of competenties (in verband met renovatie- en dichtingswerken uitvoeren, riolerings- en afwateringsstelsels aanleggen, bekistingen en funderingen op staal uitvoeren) komen hierdoor niet systematisch en/of in onvoldoende mate aan bod.

Het modulair opleidingstraject werd vorig schooljaar niet gerespecteerd, waardoor vijf van de zes deelcertificaten op dezelfde datum verworven werden. Sommige competenties worden onterecht als verworven aangeduid op de alterneringsplannen. Uit gesprekken en registratiedocumenten blijkt voor deze modules en ook voor de module 'metselwerk' (specifieke metselwerken, geprefabriceerde elementen plaatsen en betonwerk uitvoeren) een onvolledig aanbod. Het gebruik van externe opleidingsmogelijkheden die kunnen tegemoetkomen aan de vastgestelde hiaten wordt overwogen.

Voor de module 'basistechnieken metselwerk' worden de functionele vaardigheden in het centrum systematisch aangeboden en in voldoende mate gerealiseerd. Uit gesprekken en afgewerkte werkopdrachten blijkt voor deze module een voldoende beheersing van de te verwerven basistechnieken. De competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk en het verwerven van de noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep worden leraar- en lesgroepafhankelijk al dan niet in voldoende mate gerealiseerd.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur, de uitrusting en de leermiddelen volstaan voor de module 'basistechnieken metselwerk'. De beschikbare werkruimte is echter te krap voor de verschillende lesgroepen. Voor de modules 'bekisting', 'funderingen op staal', 'metselwerk', 'riolerings- en afwateringsstelsels' en 'specifiek uitvoeringswerk' is de uitrusting ontoereikend. Hiervoor wordt er verwezen naar de tewerkstellingsplaats, maar daar is er geen systematisch aanbod en zijn er te veel hiaten om een volledig aanbod te garanderen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie voor de competenties uit de modules 'bekisting', 'funderingen op staal', 'metselwerk', 'riolerings- en afwateringsstelsels' en 'specifiek uitvoeringswerk' is niet valide omwille van een onvolledig aanbod. Op grond van het beheersingsniveau van de totaliteit van de opleidingscompetenties binnen deze modules worden sommige (deel)certificaten niet op een gefundeerde basis uitgereikt. De besluitvorming berust noch op duidelijke criteria, noch op een duidelijke normstelling over het beheersingsniveau van de competenties. Vijf deelcertificaten werden vorig schooljaar gelijktijdig aangeboden en op dezelfde datum verworven.

De evaluatie op basis van observaties en beoordeling van de op de modulaire structuur uitgewerkte werkopdrachten voor de module Basistechnieken metselwerk is voldoende evenwichtig en transparant uitgewerkt. Voor deze module is de evaluatie in voldoende mate afgestemd op de te verwerven competenties. Voor elke competentie wordt geregistreerd of de leerling deze al dan niet aangeboden, ingeoeft of verworven heeft.

Drie keer per schooljaar krijgen de leerlingen een rapport waarbij voor BGV naast de plaats in het leertraject en de beoordeling van enkele attitudes enkel een globale beoordeling gegeven wordt op moduleniveau.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerbegeleiding is geïndividualiseerd en aangepast aan de specifieke noden en de fase van het leertraject waarin de leerling zich bevindt. De leerlingen worden individueel en respectvol begeleid bij het uitvoeren van hun werkopdrachten. De theorie wordt geïntegreerd binnen de praktijkopdrachten. Voor de basismodule ‘basistechnieken metselwerk’ zijn er goed uitgewerkte, maar nog beter te structureren cursussen en werkopdrachten. Voor de andere modules ontbreken voor een aantal items gestructureerde werkopdrachten en/of cursussen. De begeleiding van de werkhoudingen op de tewerkstellingsplaats krijgt voldoende aandacht, in tegenstelling tot de alternatieven en het systematisch aanbod van de niet in het centrum aangeboden competenties. De tewerkstellingsactiviteiten zijn vooral afgestemd op metselwerkzaamheden. In sommige lesgroepen wordt weinig respectvol omgesprongen met het materiaal en de realisaties van de leerlingen uit de andere lesgroepen.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Het tewerkstellingsrendement en de invulling van het voltijds engagement zijn goed. Vorig schooljaar waren de (drie) leerlingen uit deze opleiding allen tewerkgesteld. Dit schooljaar worden drie van de vier leerlingen alternierend tewerkgesteld. Voor één leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.8 Sanitair installateur (modulair)

Voldoet

De meeste opleidingscompetenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De opleidingscompetenties m.b.t. veiligheid, hygiëne, milieubewustzijn, beheersen van de vereiste beroepshoudingen, functionele vaardigheden en eigen werkzaamheden organiseren worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerlingen werken met voldoende motivatie aan de goed geplande en op de opleidingsdoelstellingen gebaseerde opdrachtenreeks. Na de basis in verband met buisbewerkingen in verschillende materialen krijgen het plaatsen en aansluiten van leidingen en sanitaire toestellen voldoende aandacht. De werkopdrachten zijn goed afgestemd op de te verwerven competenties. Onderhoudsopdrachten, aanleg van sanitaire installaties en herstellingen in het centrum en/of op de tewerkstellingsplaatsen vervolledigen het aanbod. Leerlingen met voorkennis doen hetzelfde traject, maar doorlopen dit sneller met minder werkopdrachten. Voor de module ‘plaatsing en aansluiting toestellen individuele gasverwarming’ beschikt het centrum in de werkplaats niet over een gasaansluiting waardoor sommige competenties enkel op de tewerkstellingsplaats kunnen gerealiseerd worden. De realisatie van de competenties met betrekking tot het in bedrijf stellen, opsporen en verhelpen van storingen van individuele gasverwarmingstoestellen kan hierdoor niet voor elke leerling aangetoond worden.
---	--

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De werkplaatsruimte voldoet voor het beperkt aantal leerlingen. Het centrum beschikt over voldoende basisuitrusting. De infrastructuur en de uitrusting voldoen met uitzondering van deze voor de module 'plaatsing en aansluiting toestellen individuele gasverwarming'. Operationele individuele gasverwarmingstoestellen, storingsanalyseapparatuur en een gasaansluiting ontbreken nog. De beschikbare leermiddelen worden gepast ingezet. Nieuwe technologieën en specifieke technieken of uitrusting komen aan bod in het centrum en op de tewerkstellingsplaats.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De permanente evaluatie is valide en in voldoende mate gebaseerd op de te verwerven competenties. De behaalde competenties worden correct geregistreerd en geëvalueerd. Voor de uit te voeren werkopdrachten zijn er duidelijke evaluatiecriteria uitgewerkt, waardoor de leerling zichzelf kan evalueren. De theoretische kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes worden overzichtelijk in kaart gebracht en geregistreerd. Drie keer per schooljaar krijgen de leerlingen een rapport waarbij voor BGV naast de plaats in het leertraject en de beoordeling van enkele attitudes enkel een globale beoordeling gegeven wordt op moduleniveau.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen worden individueel goed, aanmoedigend en taakgericht begeleid tijdens het uitvoeren van hun praktijkopdrachten. Uit werkopdrachten, lesobservaties en gesprekken blijkt dat de meeste competenties in voldoende mate en kwaliteitsvol aan bod komen. De werkopdrachten zijn verzorgd uitgewerkt en bieden de nodige ondersteuning voor een consecutief aanbod binnen de opleiding. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. De registratie van de tewerkstellingsactiviteiten gebeurt via een op de opleidingscompetenties gebaseerd alterneringsplan. De leraar BGV bezoekt de tewerkstellingsplaatsen en de op de werkvloer verworven competenties worden gevalideerd in het opleidingstraject.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Het opleidingsrendement en de invulling van het voltijds engagement zijn goed. Vorig schooljaar bereikte men voor de arbeidsrijpe leerlingen een goed tewerkstellingsrendement (57 % t.o.v. 40 % als Vlaams gemiddelde). Momenteel zijn er vijf van de zes leerlingen tewerkgesteld waarvan één via een brugproject. Eén leerling volgt een voortraject.

3.1.1.9 Voeger (modulair)

Voldoet niet

Voor de module 'elastisch voegwerk' kan het centrum in onvoldoende mate aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn.

Onderwijsaanbod Voor de module 'elastisch voegwerk' ontbreken werkopdrachten en evaluatieresultaten en kan het centrum niet aantonen in welke mate de betrokken competenties ingeoeffend en geëvalueerd werden. Bij de aanvang van hun opleiding starten de leerlingen zonder vooropleiding in de module 'basistechnieken metselwerk'. De voorgeschreven competenties van deze module, waarbij de leerlingen eenvoudig metselwerk uitvoeren, worden met voldoende diepgang aangeboden en gerealiseerd. Voor de module 'voegwerk in cement' worden voegtechnieken ingeoeffend en technieken van de basismodule herhaald. De voorgeschreven competenties zitten vervat in de uitgewerkte werkopdrachten. Uit gesprekken met leraren en leerlingen, lesobservaties en uitgevoerde werkopdrachten blijken voor deze twee modules een voldoende studiepeil en een voldoende beheersing van de te verwerven basiscompetenties. De persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen worden leraar- en lesgroepafhankelijk voldoende tot onvoldoende gebruikt. De competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk en het verwerven van de noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep worden leraar- en lesgroepafhankelijk al dan niet in voldoende mate gerealiseerd.

De leerlingen werken met voldoende motivatie aan de geplande werkopdrachten, die voor enkelen onder hen een basis, aanvulling of verdieping zijn van metselwerkopdrachten op de tewerkstellingsplaats. De activiteiten op de tewerkstellingsplaats bieden voldoende variatie.

De opleiding Voeger wordt aangeboden omdat dit de snelste weg naar een certificaat is, hoewel uit de tewerkstellingsgegevens blijkt dat er geen enkele leerling als voeger wordt tewerkgesteld.

Uitrusting Voor de module 'elastisch voegwerk' is de uitrusting ondermaats. De infrastructuur, de uitrusting en de leermiddelen voldoen voor de meeste modules, maar er zijn nog geen muren waarop de verschillende voegtechnieken snel en kwaliteitsvol kunnen ingeoeffend worden. Hierdoor moeten de leerlingen elke keer opnieuw hun muren metselen, wat veel tijd vergt en soms onvoldoende kwaliteitsvol gebeurt. De werkplaatsruimte is beperkt voor het aantal leerlingen per week omdat er een aantal werkopdrachten van andere lesgroepen moeten blijven staan. Vaak worden realisaties beschadigd door andere lesgroepen.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Voor de module ‘elastisch voegwerk’ ontbreken valide evaluatiegegevens. Voor de andere modules wordt er per werkopdracht geregistreerd of de leerling deze heeft ingeoeft. Voor de basiscompetenties binnen deze modules gebruikt men transparante evaluatiecriteria. Het beheersingsniveau wordt op basis van een aantal criteria aangegeven met een cijfer. Drie keer per schooljaar krijgen de leerlingen een rapport waarbij voor BGV naast de plaats in het leertraject en de beoordeling van enkele attitudes, enkel een globale beoordeling gegeven wordt op moduleniveau.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingenbegeleiding is geïndividualiseerd en aangepast aan de specifieke noden en de fase van het leertraject waarin de leerling zich bevindt. De leerlingen worden individueel begeleid bij het uitvoeren van hun werkopdrachten. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. De praktische oefeningen kunnen nog beter gestructureerd worden. Voor het elastisch voegwerk ontbreken gestructureerd cursusmateriaal en werkopdrachten. In sommige lesgroepen wordt weinig respectvol omgesprongen met het materiaal en de realisaties van de leerlingen uit de andere lesgroepen.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Het opleidingsrendement en de invulling van het voltijds engagement zijn zwak. Geen enkele leerling wordt als voeger tewerkgesteld. Vorig schooljaar bereikte het centrum voor de arbeidsrijpe leerlingen een zwak tewerkstellingsrendement (23,1 % t.o.v. 29,8 % als Vlaams gemiddelde). Momenteel zijn er slechts drie van de veertien leerlingen tewerkgesteld waarvan één via een brugproject. Drie leerlingen volgen een voortraject, drie een persoonlijk ontwikkelingstraject en voor 5 leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.10 Werkplaatsschrijnwerker aluminium (modulair)

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is niet valide. De infrastructuur en de uitrusting voldoen niet aan de vigerende reglementering waardoor de competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken niet in voldoende mate gerealiseerd worden. Het centrum kan in onvoldoende mate aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De opleiding bestaat uit de modules ‘bewerking aluminiumhalffabricaten ramen en deuren’ en ‘assemblage aluminiumhalffabricaten ramen en deuren’. De competenties met betrekking tot veilig, hygiënisch en milieubewust werken, noodzakelijke houdingen voor de beroepsuitoefening aannemen, functionele vaardigheden toepassen, eigen werkzaamheden organiseren en aluminiumhalffabricaten voor ramen en deuren bewerken, worden niet in voldoende mate gerealiseerd.
---	--

De voorgeschreven competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd omwille van het ontbreken van een individueel opleidingstraject en de talrijke afwezigheden van de drie leerlingen. Vaak is er geen enkele leerling aanwezig. Het leertraject is theoretisch uitgewerkt op basis van een eerste en tweede leerjaar met een beperkt aantal werkopdrachten. Een kwaliteitsvol opleidingstraject ontbreekt.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur en de uitrusting voldoen niet. Er is waterinsijpeling in de werkplaats, verlichtingsarmaturen ontbreken aan de tl-lampen en verscheidene machines zijn buiten dienst gesteld. De tekorten qua veilig, hygiënisch en milieubewust werken kunnen opgelost worden door de geplande realisatie van de nieuwbouwwerkplaats.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is niet valide en nog in onvoldoende mate gebaseerd op de te verwerven competenties. Voor de basisvaardigheden ontbreken transparante evaluatiecriteria. De behaalde competenties worden geregistreerd, maar leerlingen die al twee jaar in de opleiding zitten, behaalden slechts een drietal algemene competenties. Drie keer per schooljaar krijgen de leerlingen een rapport waarbij voor BGV naast de plaats in het leertraject en de beoordeling van enkele attitudes enkel een globale beoordeling gegeven wordt op moduleniveau.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen worden individueel voldoende en overwegend taakgericht begeleid tijdens het uitvoeren van hun praktijkopdrachten. Uit werkstukken, lesobservaties en gesprekken met leerlingen blijkt dat de basiscompetenties nog niet in voldoende mate aan bod komen. Op de competenties gebaseerde werkopdrachten ontbreken binnen de opleiding.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Het opleidings- en tewerkstellingsrendement zijn zwak. Vorig schooljaar en dit schooljaar was/is er geen enkele leerling tewerkgesteld. Dit schooljaar volgen de drie leerlingen uit deze opleiding een persoonlijk ontwikkelingstraject.

3.1.1.11 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

Het centrum streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de
Doelgerichtheid gerichtheid op alle VOET of alle leerlingengroepen.
 Bij de invoering van de geactualiseerde VOET in 2010 werden de personeelsleden geïnformeerd, maar een aangepast VOET- beleid kwam daarna slechts aarzelend op gang.

Het huidige VOET-beleid kadert in de centrumvisie en wil extra aandacht schenken aan het begeleiden van de jongeren naar de arbeidsmarkt, de persoonlijkheidsvorming en het functioneren in de samenleving.

In het schooljaar 2012-2013 organiseerde het centrumbeleid een bevraging bij alle personeelsleden om de stand van zaken voor de inspanningsverplichting voor VOET in kaart te brengen. De bevraging betrof zowel de algemene vakken, de beroepsgerichte vorming als de trajectbegeleiding. Analyse van de resultaten uit deze bevraging leidde tot een overzicht van de VOET die weinig of niet aan bod kwamen. Om de hiaten weg te werken ontwikkelde het centrum in het schooljaar 2013-2014 een actieplan gekoppeld aan een tijdpad dat telkens drie schooljaren omvat. Elk schooljaar staan twee contexten centraal in een aantal doelgerichte projecten of activiteiten. Bijdragen vanuit de algemene of beroepsgerichte vakken worden in het actieplan niet opgenomen. In de vakken beoogt het centrum wel het nastreven van de VOET uit de stam.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De organisatie en coördinatie van de VOET- werking berusten bij de centrumcoördinator en het beleidsondersteunend team. Een beperkt aantal uren uit het lestijdenpakket wordt aangevuld met vrijwillige inzet.

Het centrum zorgt voor de nodige communicatie over VOET tijdens personeelsvergaderingen en langs digitale weg. Voor activiteiten of projecten werden aanvraagformulieren ontwikkeld waarop de beoogde VOET moeten aangeduid worden. De personeelsleden passen deze richtlijn consequent toe. De leraren algemene vorming kregen ondersteuning van de pedagogische begeleiding voor de integratie van de VOET leren leren in hun onderwijsaanbod.

Doeltreffendheid Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch. Evaluatie leidt wel tot bijsturing.

Doordat de huidige VOET-werking vrij recent is, kon ze nog niet als geheel geëvalueerd worden. Wel volgt het beleidsteam de concrete invulling van het actieplan nauwgezet op. Op basis daarvan gebeurden een aantal bijsturingen op het vlak van timing.

Op uitvoeringsniveau worden de projecten en activiteiten systematisch geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Evaluatie en bijsturing zijn gekoppeld aan de beoogde VOET in het algemeen, maar gebeuren nog niet op het niveau van de individuele eindtermen. VOET-bijdragen vanuit de vakken worden niet geëvalueerd.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt.

Bij de invoering van de geactualiseerde VOET volgde de centrumcoördinator een nascholingssessie van de pedagogische begeleidingsdienst. Het personeel werd op basis daarvan geïnformeerd. Specifieke nascholing over VOET kwam verder niet aan bod. Wel volgden meerdere personeelsleden nascholing rond diverse thema's die gerelateerd zijn aan zowel de lessen algemene vorming als aan VOET-contexten (mediawijsheid, omgaan met conflicten, actualiteit in de klas, motiveren van leerlingen, ...).

Uitvoering
Mentale gezondheid De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Het lerarenteam streeft deze eindtermen na in projecten, activiteiten en in de algemene en beroepsgerichte vorming. Zorg voor de mentale gezondheid en weerbaarheid van de jongeren zijn belangrijke pijlers in de centrumvisie.

Tijdens de dagelijkse 'ochtendronde' is er in elke lesgroep aandacht voor het omgaan met emoties en problemen. Vaak vanuit reële situaties en bekommernissen reiken leraren hulplijnen en mogelijke oplossingsstrategieën aan. Zowel in de lessen als tijdens projecten komen de VOET aan bod over omgaan met eigen ontwikkeling en met relaties. De leraren geven wel aan dat culturele verschillen het voeren van gesprekken over relationele aspecten zoals seksuele geaardheid bemoeilijken. Zij gaan deze moeilijkheden niet uit de weg en plannen volgend schooljaar een project rond seksualiteit. Het centrum organiseert geregeld activiteiten die de jongeren in contact brengen met kunst en cultuur. Om de weerbaarheid van de jongeren te verhogen, ontwikkelden de leraren algemene vorming doelgericht lesmateriaal en organiseren ze een aantal projecten. Verslaving, verkeerseducatie, het respecteren van regels en het omgaan met stress zijn daarin belangrijke onderwerpen. Om de impact van de aangeboden inhoud te verhogen, wordt sterk ingezet op getuigenissen en praktijkvoorbeelden.

Socioculturele samenleving De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd.

De diversiteit van het leerlingenpubliek noopt het centrum om veel aandacht te besteden aan socioculturele thema's. Voor de lessen algemene vorming ontwikkelden de leraren lesmateriaal over culturele verschillen in de samenleving. Actuele gebeurtenissen en gerichte activiteiten of uitstappen sensibiliseren de jongeren tot respect voor elkaar en voor universele waarden en normen. In een aantal lessen beroepsgerichte vorming werken de leerlingen voor een goed doel. In het kader van herinneringseducatie worden activiteiten georganiseerd rond de wereldoorlogen. Er is ook aandacht voor de betekenis van kunst en cultuur in de eigen leefwereld, o.a. via een film over gedwongen huwelijken en een tentoonstelling over de mijnwerkers. Tijdens een milieukeek en in een jaarlijks cultuurproject worden de leerlingen creatief aan het werk gezet.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarden 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Gezien de administratieve samenhang van het CLW (Centrum voor Leren en Werken) met het Vrij Technisch Instituut, krijgt het centrum hetzelfde advies als de voltijdse school. Vanaf 1 januari 2017 verhuist de voltijdse school stapsgewijs naar nieuwe schoolgebouwen op een nabijgelegen campus. Hierdoor verlaat de voltijdse school volledig de vestigingsplaats aan de Burgemeester Geyskensstraat 11 te Beringen. Het CLW zal daarna (mei 2017) gedeeltelijk verhuizen naar blok D van de voltijdse school, zodat renovatiewerken kunnen starten aan de gebouwen van het CLW. Het is voorzien dat de werken aan de gebouwen van het CLW tegen september 2019 zullen beëindigd zijn. De laatste jaren ligt de focus voor de infrastructuur, veiligheid en bewoonbaarheid vooral op de realisatie van de nieuwbouw. De werken in de huidige schoolgebouwen zijn vooral gericht op het noodzakelijk onderhoud en het wegwerken van de meest ernstige tekorten.

De instelling spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op, maar heeft nog onvoldoende gevolg gegeven aan een aantal vastgestelde tekorten. Dit is gedeeltelijk te wijten aan de geplande verhuis van de voltijdse school en de voorziene renovatie van de werkplaatsen van het CLW. De uitwerking van het globaal preventieplan (GPP) en het jaaractieplan (JAP) verloopt niet steeds nauwgezet. Voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid en/of onzekerheid over het vereiste budget om ze uit te voeren. Veel werken worden uitgevoerd door de leraren en leerlingen van de eigen school, wat ertoe leidt dat de vooropgestelde streefdata in het GPP/JAP soms niet gehaald worden. Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook gekende tekorten die al langere tijd aanslepen, onder andere de inbreuken die betrekking hebben op de elektrische hoog- en laagspanningsinstallatie. De instelling beschikt over een procedure voor het aankoop- en indienststellingsbeleid waarin de betrokkenheid van de interne preventieadviseur is opgenomen. De aankoop van de producten met gevaarlijke eigenschappen verloopt echter zonder de betrokkenheid van de preventieadviseur. Hierdoor zijn de aard en de hoeveelheid van producten met gevaarlijke eigenschappen en de daarmee gepaard gaande risico's onbekend zijn voor de preventieadviseur. De preventieadviseur geeft aan momenteel over onvoldoende tijd te beschikken om al zijn taken in voldoende mate te kunnen opnemen. Na de verhuis naar de nieuwe campus kunnen de bovenstaande problemen opgelost zijn, omdat dan alle aankopen zullen verlopen via een centrale aankoopdienst waarvoor de preventieadviseur ook zal verantwoordelijk zijn. De instelling beschikt nog niet over een preventief onderhoudsprogramma.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Uit de controles en adviezen van externe deskundigen, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er verscheidene tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Een aantal van deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost. Er zijn initiatieven om, in afwachting van de verhuus of een oplossing ten gronde, via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties iets te ondernemen om de situatie minimaal te verbeteren. Zeker op de vestiging van het CLW zijn echter niet alle locaties even geschikt voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. De laswerkplaats, de werkplaats aluminiumschrijnwerkerij en de bouwwerkplaats (in mindere mate) vallen op omwille van de onveilige leer- en leefomgeving. Zo wordt onder andere vastgesteld dat in de werkplaats lassen een aparte slijpruimte en de afscherming van de lascabines ontbreken, en de rookgasafzuiginstallatie niet voldoet aan de vigerende reglementering. Ook in het voltijds onderwijs ontbreekt een rookgasafzuiging aan de 'zuurstof-acetyleen-werkposten'. In de werkplaatsen van het CLW zijn een aantal elektrische verdeelkasten niet op slot en op de campus van het voltijds onderwijs heeft men onvoldoende gevolg gegeven aan de opmerkingen met betrekking tot de hoog- en laagspanningsinstallatie. De borstwering aan de 'hoofdtap' in gebouw A is onvoldoende hoog. Zowel in het CLW als in het voltijds onderwijs zijn er nog een groot aantal verlichtingsarmaturen voor fluorescentielampen zonder degelijke afscherming. Zowel in de werkplaatsen van het CLW als op de speelplaatsen van beide vestigingen is er struikel- en valgevaar. Doordat de aankoopprocedure niet sluitend is, beschikt de instelling niet over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen en de bijhorende veiligheidsfiches.

Een werkpunt voor de school is het werken aan een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn eigen niveau bij te dragen aan de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving. Tijdens de lesbezoeken en de rondgang is er vastgesteld dat de leerlingen en leraren niet altijd de beschermingsmiddelen dragen, noch de veiligheidsvoorschriften (regels van goed vakmanschap) volgen. Deze houding dient bijgestuurd te worden. Tijdens de rondgang werd ook vastgesteld dat in het CLW een sleutelkastje ontbreekt aan de nooduitgang in de aluminiumwerkplaats en dat de evacuatiedeur tussen de werkhuizen bouw en lassen gesloten was.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de instelling aan bijna alle vereisten. De frequentie waarmee de toiletten in het CLW gepoetst worden, is onvoldoende en niet conform de regelgeving.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de initiatieven waarmee de instelling tekorten opspoorde en de gedeeltelijke verbetering van de vastgestelde tekorten, in afwachting van de verhuus en de renovatiewerken in het CLW, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Als het beleid van de instelling de kwaliteit van haar woonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequent bewaakt, daadkrachtig optreedt en de verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn om op eigen kracht de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt het centrum de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft het centrum een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid De visie op loopbaanbegeleiding valt volledig samen met de algemene centrumvisie. Vanuit dit kernachtig kader tekent het centrum diverse specifieke beleidsplannen uit waarbij de loopbaanbegeleiding nauw verweven is met het zorgbeleid.

Het streefdoel is elke jongere een vorming te geven die hem op termijn in staat stelt zijn weg te vinden in de maatschappij, gekoppeld aan een passende functie op de arbeidsmarkt. Uitgangspunt is een maatgerichte aanpak garanderen met respect voor de eigenheid en de context van elke leerling. Prioriteit gaat uit naar het realiseren van een gepaste invulling van het voltijds engagement binnen een zo kort mogelijke tijdspanne. Essentieel daarbij is het uitbouwen van een leerlinggericht centrumklimaat waarbij het accent ligt op het leren aangaan van gepaste 'sociale bindingen'. Uitgaande van het feit dat elke leerling verweven zit in een netwerk van relaties, zijn niet alleen de centrum-, leraar- en klasgebonden context cruciaal, maar spelen ook leerlinggebonden, gezinsgerelateerde en maatschappelijke contexten een rol bij het nastreven van vermelde doelen. Het centrum onderstreept ook het belang van het welbevinden als voorwaarde om tot maximale talentontplooiing te komen.

Enkele beleidslijnen zijn geconcretiseerd in doelstellingen en actiepunten, die geëxpliciteerd zijn in de specifieke beleidsplannen en in de jaaractieplannen.

Het centrumreglement bevat de procedure voor de intake, de screening, de inschaling en de trajectbepaling, de inschrijving en de trajectbegeleiding.

Ondersteuning In de leerlinggerichte centrumcultuur ziet het beleid het begeleiden van leerlingen als een opdracht van het volledige personeelsteam. Het takenpakket van de trajectbegeleiders, leerlingenbegeleider en leraren is goed afgebakend en complementair ten opzichte van elkaar uitgewerkt. De samenwerking verloopt behoorlijk gestroomlijnd. Diverse draaiboeken, stappenplannen en steekkaarten faciliteren een eenvormige en gerichte aanpak. Deze ondersteunende documenten worden ontwikkeld door het begeleidingsteam, goedgekeurd op het beleidsondersteunend team en ter beschikking gesteld via het digitaal platform en in de leraarskamer.

De trajectbegeleiders ondersteunen de leerlingen bij het kiezen van een geschikte opleiding. Het centrum levert inspanningen om de beginsituatie van de leerling te bepalen. Tijdens de twee onthaalweken maken de leerlingen kennis met de begeleiders en krijgen ze via bezoeken en gastsprekers uitvoerig informatie over de mogelijke pistes voor het opnemen van het voltijds engagement. Via een gesprek, uitgaande van de resultaten van de VDAB-test en aan de hand van centrameigen formats, vormen de trajectbegeleiders zich een beeld van de motivatie, de arbeidsrijpheid, de arbeidsbereidheid, het sociaal profiel, het schoolverleden, kenmerken m.b.t. leren en studeren, gezondheid en socio-emotionele aspecten van de jongere.

Uitgaande van de mogelijkheden van de leerling bemiddelen de begeleiders gericht voor een reguliere tewerkstelling, een voortraject, een brugproject of een persoonlijk ontwikkelingstraject. Bij het bepalen van de startpositie voor PAV en BGV is vooral het schoolverleden bepalend. Bij twijfel tussen verschillende beroepsopleidingen of ingeval er nood is aan heroriëntering volgt onder begeleiding een aftoetsing van de interesses en mogelijkheden en een stapsgewijze besluitvorming. Het volgen van verkennende lessen in diverse opleidingen maakt deel uit van dit programma. Hoewel de verantwoordelijkheid voor het vinden van een passende tewerkstelling hoofdzakelijk bij de jongeren ligt, volgen de trajectbegeleiders de zoekactie intensief op. Desgevallend wordt ook het sollicitatieproces samen voorbereid en begeleid.

De nodige mankracht wordt ingezet voor het begeleiden en opvolgen van de leerlingen. De opvolging van het voltijds engagement van de jongeren door de trajectbegeleiders verloopt doelgericht en efficiënt. De leerlingenbegeleiders staan in voor de socio-emotionele ondersteuning. Het begeleidingsteam werkt nauw samen met het CLB. Formeel overleg tussen vermelde partijen gebeurt binnen de 'cel trajectbegeleiding'. Dit platform komt geregeld samen met het oog op een nauwe opvolging. De leraren kunnen zich via werkbezoeken een objectief beeld vormen van de context van de werkplek en van de leervorderingen van de jongere. Dit laat hen toe de component 'leren' en de component 'werken' te verbinden en te komen tot geïntegreerde opleidingen.

De begeleidende klassenraden krijgen een cruciale rol in de opvolging van de leertrajecten. De samenwerking met externe partners in het kader van persoonlijke ontwikkelingstrajecten, voortrajecten, time-outprojecten, crisishulp, enz. verloopt doorgaans vlot. Het centrum levert inspanningen om de ouders bij de opleiding van hun kinderen te betrekken.

Een transparant, integraal en door alle trajectbetrokken partners raadpleegbaar leerlingvolgsysteem ondersteunt een adequate werking.

Doeltreffendheid Het centrum neemt verschillende initiatieven om de doeltreffendheid van de loopbaanbegeleiding na te gaan. Het organiseert formele reflectiemomenten waarbij ze het rendement van haar aanpak nagaat. Ook krijgen de werkgevers en de leerlingen de kans om verbeterpunten op centrumniveau voor te stellen. De klassenraden, de vakleraren en de begeleiders gaan de effecten van de initiatieven op leerlingenniveau na. De klassenraad baseert zich onder andere op (de evolutie in) de leerresultaten. De trajectbegeleiders bewaken onder meer via data de afwezigheden, instroom, uitval, doorstroom en outcomes.

De inspanningen van het begeleidingsteam renderen. Het centrum bereikt voor de invulling van het voltijds engagement in vergelijking met de Vlaamse referentiegegevens voortreffelijke resultaten. Op het moment van de doorlichting is er voor 81 % van de leerlingen een voltijdse invulling gerealiseerd. Dertien leerlingen volgen een persoonlijk ontwikkelingstraject. Ongeveer 6 % realiseert het voltijds engagement via een voortraject en 14 % zit in een brugproject, waarvan de helft alternerend. Om en bij de 47 % van de jongeren is aan de slag in het regulier economisch circuit; op twee leerlingen na heeft iedereen een geïntegreerde tewerkstelling. Veertien jongeren zitten in de oriënteringsfase en vier jongeren zijn niet onmiddellijk beschikbaar.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt evenwel dat de principes van het stelsel van leren en werken nog niet stelselmatig en door het hele team worden gerespecteerd met het oog op een efficiënt leerparcours. In het kader van de beginsituatiebepaling leidt de intakemethodiek niet altijd tot voldoende diagnostische informatie voor een adequate trajectbepaling- en invulling. De vertaalslag ervan naar functionele vaardigheden, relevante oefeningen en werkopdrachten in leertrajecten op maat van de leerling staat nog niet op punt. Ten aanzien van geïntegreerd competentie-ontwikkelen is er nog groeimarge. Het modulaire concept wordt in sommige opleidingen te weinig bewaakt en onvoldoende consequent ingevuld. Ook zijn het opleidingsproces en de leerlingenevaluatie in enkele gevallen nog onvoldoende afgestemd op het referentiekader. Al deze elementen leiden er regelmatig toe dat leerlingen niet binnen een gerichte termijn een (deel)certificaat behalen, wat gevolgen heeft voor hun motivatie en vroegtijdige uitstroom in de hand werkt.

Het centrum beantwoordt te laat komen en ongewettigde afwezigheden met een aanklappende aanpak die loont. Door tegemoet te komen aan enkele noodzakelijke randvoorwaarden trachten de begeleiders proactief de gemotiveerde aanwezigheid aan te zwengelen. Door present te zijn op de speelplaats en door een opendeurpolitiek voor zowel leerlingen als ouders houdt het begeleidingsteam poolshoogte van het dagelijkse centrumleven. Het laat hen toe vlot in te spelen op signalen.

Ontwikkeling Het centrum stelt zich ten opzichte van haar aanpak kritisch-constructief op. Het evalueert haar eigen werking door middel van bevestigingen, met o.a. het zelfevaluatie-instrument voor het deeltijds onderwijs en met enquêtes bij (oud)leerlingen, personeelsleden en werkgevers. Bovendien verzamelt en analyseert het input-, proces- en outputgegevens. Het beleidsondersteunend team en de werkgroep traject houden geregeld formele evaluatiemomenten om de knelpunten in de loopbaanbegeleiding te bespreken en de prioritaire aandachtspunten te bepalen. Ze krijgen een forum op de personeelsvergaderingen om deze elementen aan de hele groep te communiceren. De bijsturingsacties leverden reeds gunstige resultaten op. De diverse beleidsplannen zijn hier goede voorbeelden van. Verder werden initiatieven genomen om de interne communicatie te verbeteren, bijvoorbeeld door het gebruiksvriendelijk ter beschikking stellen van informatieve documenten, samenvattende 'to do'-lijsten, overzichtelijke draaiboeken en stappenplannen aan het personeel. Ook werd het elektronisch platform 'De Spil' geherstructureerd om de informatiestroom te optimaliseren en om de complexe realiteit beter te kunnen vatten.

De meeste leraren en trajectbegeleiders staan open voor verdere professionalisering en volgen bijscholingen. Het centrum doet onder meer een beroep op de pedagogische begeleiding om de bekwaamheden van het team te verhogen. Via netwerkinsplatformen wisselen leraren informatie en leermiddelen uit met collega's uit andere centra. Vakgroepafhankelijk verloopt dit met verschillende snelheden en leidt dit tot wisselende resultaten. De trajectbegeleiders zijn vertegenwoordigd in uitwisselingsfora op regionaal en Vlaams niveau. Op die manier houden ze een vinger aan de pols ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen. Tevens onderhouden ze externe contacten, onder meer voor het uitbouwen van het vormingsaanbod en voor het verkennen van regionale tewerkstellingsmogelijkheden.

Door deelname aan activiteiten in de buurt en door bewuste aanwezigheid op sociale media en in de lokale pers stelt het CLW zich op als een open centrum. Het tracht zich op die manier positief in de belangstelling te plaatsen en het imago van het deeltijds onderwijs bij te sturen.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het centrum heeft een vrij algemene visie op de leerlingenevaluatie. De centrumleiding benadrukt het belang van de leerplandoelstellingen en de competenties als uitgangspunt voor een kwaliteitsvolle en betrouwbare evaluatie. De vakgroepen of de individuele leraren dragen de feitelijke verantwoordelijkheid voor het opzetten van een valide evaluatiepraktijk. De centrumleiding ondersteunt en faciliteert de evaluatiepraktijk, maar concrete richtlijnen en een opvolging ervan zijn niet voldoende uitgewerkt.

Het centrum kiest voor een vorm van permanente evaluatie. De leerlingen worden beoordeeld op basis van hun dagelijkse prestaties. Hiervoor zijn voor een aantal vakken en opleidingen representatieve en valide beoordelingscriteria ontwikkeld. Soms ontbreekt het echter aan een beoordelingskader dat voldoende is afgestemd op de te verwerven competenties. In dergelijk geval zijn de criteria voor een correcte beoordeling en inschaling van het al dan niet bereiken van doelstellingen en competenties niet voldoende helder bepaald om van een transparante evaluatie te kunnen spreken.

De transparantie over en de praktische organisatie voor de studiebekrachtiging zijn aanwezig. De leerlingen zijn over het algemeen goed op de hoogte van de gestelde verwachtingen door het centrum om een studiebekrachtiging te verwerven. De delibererende klassenraden komen regelmatig samen om een tussentijdse studiebekrachtiging toe te kennen zoals de regelgeving dit voorziet. Nochtans zijn niet in alle opleidingen de principes van de modulaire opleidingsstructuur voldoende gekend. De centrumleiding is zich bewust van de nood aan het verhogen van deskundigheid rond competentiegericht onderwijs en evalueren.

Ondersteuning Het centrum ondersteunt de evaluatiepraktijk vooral organisatorisch. De momenten voor de begeleidende en delibererende klassenraden zijn vastgelegd. Ook de organisatie van de oudercontacten en de bespreking van de resultaten met de leerlingen op de trajectnamiddagen zijn gepland. Binnen de algemene vorming zijn de leerlingen sterk betrokken bij hun beoordeling. Zij volgen mee hun vorderingen op en krijgen de mogelijkheid tot zelfevaluatie en zelfsturing. Binnen de beroepsgerichte vorming verschilt de transparantie van en de communicatie over de evaluatie van opleiding tot opleiding. De centrumleiding biedt niet voldoende richtlijnen voor het ontwikkelen van een gelijkgerichte aanpak. Doelgerichte impulsen voor de vakgroepwerking of voor verdere professionalisering zijn beperkt.

De leer- en leefhouding van de leerlingen krijgen veel aandacht. Binnen de algemene vorming is voorzien in een uitgebreide registratie over de attitudes. Voor de beoordeling van een aantal algemene, 'centrumbrede' attitudes werken de beroepsgerichte en de algemene vorming gelijkgericht. Deze beoordeling heeft de bedoeling de rapportering over de doelstellingen te ondersteunen.

De rapportering verloopt via een digitaal rapportstelsysteem. Voor de algemene vorming is het een overzichtelijk document waarin de groei en de vorderingen in het individueel traject zijn opgenomen. Voor de beroepsgerichte vorming ontbreken echter gegevens over de vorderingen in het traject. Tevens biedt deze rapportering niet voldoende zicht op de reeds verworven competenties of op de oorzaken van de niet verworven competenties.

Doeltreffendheid Het centrum hanteert een trajectplan voor de algemene vorming met de leerplandoelstellingen. Voor de beroepsgerichte vorming is dit een trajectplan met de competenties van de betrokken opleiding. De leraar registreert welke doelstelling elke leerling voldoende sterk ingeoefend of bereikt heeft. De competentieverwerving op de werkvloer is gebaseerd op overleg tussen de leraar en de werkgever. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de doelstellingen is uiteenlopend. Het is niet steeds voldoende duidelijk op welke criteria de leraar zich baseert om een doelstelling als bereikt te beoordelen. Binnen de algemene vorming heeft de vakgroep sinds vorig schooljaar de evaluatie bijgestuurd in de richting van een meer objectieve beoordeling. Binnen de beroepsgerichte vorming bestaan hierin verschillen tussen opleidingen en leraren. Het is vaak niet voldoende duidelijk welk beheersingsniveau voor de doelstellingen is vooropgesteld. Meestal is deze onduidelijkheid het gevolg van een gebrek aan transparante beoordelingscriteria.

De delibererende klassenraden werken conform de regelgeving. De notulen van de delibererende klassenraad bevatten echter geen verantwoording over de leerlingen waaraan geen studiebekrachtiging is toegekend. Deze gegevens zijn meestal terug te vinden in het leerlingenvolgsysteem, maar in de notulen ontbreekt een synthese van de elementen die tot de beslissing hebben geleid. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving omdat het proces-verbaal en de notulen de officiële documenten zijn die de studiebekrachtiging staven.

Ontwikkeling Een aantal vakgroepen staan open voor ontwikkelingen en bijstellingen binnen de evaluatiepraktijk. De centrumleiding staat voor de uitdaging om de vakgroepen verder aan te sturen en op te volgen. Een andere uitdaging is om de interne en externe vorming rond het thema te verruimen, zodat eenzelfde visie over en eenzelfde uitvoering van de evaluatie kan nagestreefd worden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Centrum voor Leren en Werken is administratief verbonden aan het Spectrumcollege Bovenbouw VTI. De eindverantwoordelijkheid voor de centrumwerking berust bij de directeur van de voltijdse school. De coördinator draagt de verantwoordelijkheid voor de organisatie en de dagelijkse werking van het centrum. De aanwerving van personeelsleden gebeurt in samenspraak tussen de coördinator en de directeur. De coördinator volgt het functioneren van de personeelsleden op, onder meer met functioneringsgesprekken. Een belangrijk overlegorgaan is het beleidsondersteunend team (BOT) dat is samengesteld vanuit de verschillende geledingen van het centrum. De coördinator is sinds vorig schooljaar lid van het directiecomité van de scholengemeenschap. In het verleden bleek het centrum te weinig betrokken binnen de werking van de scholengemeenschap, onder meer voor de implementatie van het VOET-beleid.

De coördinator hecht veel belang aan participatie en gedeeld leiderschap. Hiermee tracht hij tevens het welbevinden van het personeel te verhogen. Hij neemt een stimulerende rol in om op een constructieve wijze de werking van het centrum te verbeteren. Op onderwijskundig vlak zijn de aansturing en opvolging van leraren en vakgroepen in een aantal opzichten voor verbetering vatbaar.

Omdat het leerlingenaantal dit schooljaar in sterke mate is afgenomen, zal het centrum volgend schooljaar met minder lestijden en bijgevolg met minder personeelsleden de werking van het centrum moeten verzekeren. Deze situatie heeft mogelijk ingrijpende gevolgen op de continuïteit binnen de werking van het centrum.

Visieontwikkeling In de visietekst van het centrum staat de individuele begeleiding van elke jongere centraal, zowel voor het invullen van de twee dagen leren als voor het begeleiden naar de arbeidsmarkt. Daartoe wil het centrum de jongeren een aangepaste opleiding aanbieden. Een intensieve trajectbegeleiding is hiervoor een belangrijk middel. Het minimale streefdoel is het behalen van een certificaat.

Het centrum is gestart met het uitwerken van jaaractieplannen en beleidsplannen tijdens het schooljaar 2012-2013. Het beleidsondersteunend team speelt hierbij een centrale en ondersteunde rol. Momenteel zijn er beleidsplannen ontwikkeld rond welbevinden, kwaliteit, zorg, professionalisering, drugpreventie en suïcidepreventie. Een beleidsplan rond taal staat voor volgend schooljaar op het programma.

Besluitvorming De besluitvorming komt tot stand via een aantal overlegorganen. De centrumraad heeft veeleer een adviserende rol. De meeste beslissingen komen tot stand in overleg met het beleidsondersteunend team. Het BOT ondersteunt de coördinator bij de uitwerking en de organisatie van het centrumbeleid. Op regelmatige basis gaan personeelsvergaderingen door. Het personeel wordt eveneens via het digitaal platform geïnformeerd over en betrokken bij de besluitvorming. Een ouder- en een leerlingenraad blijken moeilijk haalbaar. Het centrum tracht de ouders te betrekken via oudercontacten en huisbezoeken. Voor de leerlingen wordt regelmatig een trajectbespreking georganiseerd.

De huidige coördinator kwam een aantal jaren geleden in functie na en tijdens een beleidsmatig wat moeilijke periode voor het centrum. Het herstellen van het vertrouwen en het verkrijgen van rust waren de eerste doelstellingen. Om binnen de algemene vorming de kwaliteit van de vakgroepwerking en van het vakgebied zelf te versterken is een verbetertraject opgezet in samenwerking met de pedagogische begeleiding.

Kwaliteitszorg De centrumgedachte rond kwaliteit is dat een sterk welbevinden van het personeel zal resulteren in meer kwaliteit en dat meer kwaliteit het welbevinden van de leerlingen zal vergroten. Het beleidsondersteunend team speelt een belangrijke rol in het bewaken van de kwaliteit van de dagelijkse werking van het centrum. Het centrum hanteert geen systeem van kwaliteitszorg om de diverse domeinen van het onderwijskundig gebeuren te bewaken.

Het personeel is vorig jaar bevraagd over de werking van het centrum. Op basis van de informatie is een actieplan opgesteld om een aantal verbeterpunten aan te pakken. Het personeel beoordeelde eveneens het functioneren van de coördinator. Het centrum toetst regelmatig naar het welbevinden van de leerlingen. De resultaten worden geanalyseerd en leiden tot mogelijke verbeteringen.

Het centrum heeft vorig schooljaar een onderzoek uitgevoerd over de ongekwalificeerde uitstroom van leerlingen. Het centrum wil op basis van de gegevens een actieplan uitwerken om de ongekwalificeerde uitstroom terug te dringen.

Het centrum staat open voor externe ondersteuning. De voorbije schooljaren waren de aandachtspunten de overgang naar de modularisering van de opleidingen en de studiebekrachtiging op basis van de eindtermen. De pedagogische begeleiding heeft de vakgroep algemene vorming structureel begeleid.

- Inbreuken op de regelgeving**
- De notulen van de studiebekrachtiging bevatten geen synthese van de elementen die tot een beslissing hebben geleid (zie omzendbrief SO/2008/08 – art. 13.1.1).
 - De beslissing bij het niet toekennen van een studiebekrachtiging wordt niet schriftelijk gemotiveerd aan de betrokken personen. Bovendien de schriftelijke motivering moet het CDO ook verwijzen naar de mogelijkheid tot beroep en naar de daarbij te volgen procedure (zie omzendbrief SO/2008/08 – art. 13.1.4).

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen voor en de realisatie van het voltijds engagement voor de meeste jongeren.
- Het onderwijsaanbod voor project algemene vakken.
- De uitrusting voor de algemene vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De brede zorg voor en de begeleiding van de leerlingen.
- De trajectbegeleiding van de leerlingen.
- De tewerkstellingsgraad in de meeste opleidingen.
- Het engagement en de betrokkenheid van de meeste personeelsleden.
- De ontwikkelingsdynamiek binnen de vakgroep PAV.

Wat betreft het algemeen beleid

- De visieontwikkeling.
- Het participatief leiderschap.
- Het aanwenden van instrumenten voor zelfevaluatie om de centrumwerking bij te sturen.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leer- en werkomgeving van een aantal opleidingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het opzetten van een valide evaluatiepraktijk binnen de beroepsgerichte vorming.
- Het respecteren van de modulaire principes en van het individuele leertraject in een aantal opleidingen.
- Het gebruik van screenings- en evaluatieresultaten als basis voor het individuele leertraject.

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitstraling van de centrumcampus.
- De infrastructuur van het centrum.
- De resultaatgerichte aansturing en opvolging van de vakgroep beroepsgerichte vorming.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de competenties voor de opleidingen Lasser MIG/MAG en Lasser TIG (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleidingen Logistiek assistent in de ziekenhuizen en Logistiek helper in de zorginstellingen (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleidingen Voeger en Metselaar (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Werkplaatsschrijnwerker aluminium (opvolging inspectie).
- De bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving en de gezondheid en hygiëne van de werkomgeving (opvolging inspectie).

Wat betreft de regelgeving

- De motivering van de studiebekrachtiging in de notulen van de klassenraden conform de omzendbrief SO/2008/08.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel
Lasser MIG/MAG
Lasser TIG
Logistiek assistent in de ziekenhuizen
Logistiek helper in de zorginstellingen
Metselaar
Voeger
Werkplaatsschrijnwerker aluminium

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-04-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Etienne GIELEN de inspecteur-verslaggever	Carlo CLERX de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	